

Min søster M.

Af Bente Christensen, 2018

Frit til download fra www.bibelselskabet.dk

Kapitel 1: Martha

Martha vågner ved, at hendes smartphone vibrerer. Hun strækker sig under dynen, gaber og rækker ud efter den. Der er kommet en sms fra Lasse: "Tillykke med fødselsdagen, søs! Vi ses i aften," står der. Martha smiler og lægger sig tilbage under dynen. Venter. En tradition er vel en tradition. Og ganske rigtigt; nu kan hun høre puslen ved døren, og i næste øjeblik slår Maria døren til værelset op, stemmer i med fødselsdagssang og balancerer ind med en bakke med morgenmad, stearinlys og flag. "Tillykke med de 30 år – nu er du voksen oooog ansvarlig!" Maria får lettere klodset sat bakken fra sig på Marthas seng, og Martha når lige at gribe stearinlyset, inden det vælter ind i dannebrogssflaget. Bollerne er hårde som sten – Maria har igen glemt at tage dem ud af ovnen i tide. Martha griner af hende og åbner sin gave. Det er hjemmelavede øringer. De er blå og passer til Marthas øjne. De er også alt for store og blafrende til, at Martha nogensinde vil gå med dem. Men for Marias skyld tager hun dem på og lader, som om hun kan lide dem. Maria smiler. Martha har altid beundret søsterens smil, ja, hendes udseende generelt. Maria er klart den kønneste af de to. Hun har mørkebrunt, krøllet hår, store mørkebrune øjne, en slank skikkelse, og så får hun de fineste smilehuller, når hun smiler – som nu. Martha griber en tot af sit eget hår og ser på det med et lille suk – leverpostejsfarvet. Sukket får Maria til at lægge hovedet på skrå og se en anelse bekymret på Martha. Martha aner, at søsteren nu – som hun altid gør – vil til at stille hende spørgsmål om, hvordan hun nu har det med at fylde 30 og livets mening og alt det der, så Martha skynder sig at smile og sige, at hun bare sidder og glæder sig over, at hun i det mindste stadig har alt sit hår, og at det ikke er helt hvidt endnu. Som forventet griner Maria, og Martha griner med. Så gør hun sig klar til at stå op. Nu går det ikke at drive den af længere.

Kapitel 2: Maria

Maria tjekker sig selv en sidste gang i spejlet, inden hun åbner døren. Udenfor står Lasse. Han hilser med et buk og et "Godaften, frøken Maria", og Maria svarer med et "Godaften, hr. Lazarus!" og nejer for ham. Lazarus, i daglig tale kaldet Lasse, er opkaldt efter deres oldefar. Maria, som er den yngste af de tre søskende, kunne ikke sige Lazarus, da hun var lille, og kaldte ham konsekvent for Lassemus. Det blev efterhånden forkortet til Lasse. Lasse er som sædvanlig i hopla og giver hende en stor krammer. Så hæver han stemmen og spørger, om der er nogen artige pebermøer i huset, hvorefter han sætter kurs mod køkkenet. Maria smiler og ryster på hovedet. Hun går gennem entréen ind i stuen, hvor bordet står stilfuldt dækket. Det er Martha, der har stået for alt denne aften. Indkøb, rengøring, borddækning, madlavning. Ligesom hun plejer, tænker Maria. I lejligheden er det også Martha, der har indrettet fællesrummene. Stuens vægge er hvide, og de billeder, der hænger på dem, er ikke for store eller prangende. Møblerne er nøje udvalgt, enkle og elegante. I hver af vindueskarmene står en hvid orkidé i en grå lerpotte. Maria kan godt lide, at stuen ikke er overfyldt, så hun kan sidde i sin lænestol i hjørnet og lade fantasien få frit løb. Nu råber Martha ude fra køkkenet og spørger, om Maria ikke lige vil hente kameraet. Maria går ind på sit værelse – det er hendes trygge hule. Hun går hen til skrivebordet og løfter op i nogle papirer – men der er kameraet ikke. Hun leder videre i rodebunken af tøj, der ligger på gulvet. Hmm ... Hvor var det nu, hun lagde det sidst? Det var, da hun havde været ovre i Botanisk Have og fotografere vandløbet – det var den dag, det regnede. Maria finder sin røde regnjakke under den islandske sweater, men kameraet ligger ikke i lommen. Øv! Nu gælder det om at skynde sig at finde det, inden Martha bliver utålmodig og kommer herind. Hun får mindst et hysterisk anfald, hvis hun opdager, hvor meget her roder! Maria kaster regnjakken fra sig og ser sig omkring. *Aha!* Hun fjerner et par bøger fra sin blå stol, kravler op på den og strækker sig for at nå papæskens med strømper på hylden. *Dér var det! Pyha.* Nå ja, det var, jo fordi hun frøs sådan om tæerne, da hun kom hjem den dag ... Maria hopper ned fra stolen, skubber hurtigt tøjet sammen over i hjørnet igen og lukker døren efter sig, da hun går ind i stuen.

"Vær beredt – der er optræk til et endnu et rædderligt familieportræt," råber hun. Lasse kommer trækkende ind med Martha efter sig. Martha har fået et forklæde på, som er klistret til med små poser peber på ydersiden. "Det er billigere sluppet end forventet," griner hun og sender Maria et lettet blik. De sætter sig til bords. Lasse siger: "Ja, Jes fik mig fra idéen om at overfalde dig på gaden med peberspray – jeg havde ellers lavet en hel drejebog." Maria

ser på Martha for at se, hvordan hun reagerer på at høre Jes' navn. Men Martha griner bare endnu højere, peger på Lasse og siger, at hun også havde forventet noget mere ondskabsfuldt fra den kant. Maria undrer sig. Hun synes ellers, at søsteren var begyndt at udvise en vis interesse for Lasses ven. Og Martha plejer aldrig at udvise interesse for mænd – hun plejer snarere at bruge Maria som skjold mod dem. Maria har altid hadet Marthas tendens til lige at snige sig ind bag ved hende, når de er i byen sammen, og der er mænd i farvandet. Men Jes snakker Martha tit med selv. Og hun har også snakket OM ham et par gange, det har Maria bemærket. Maria synes også, at Jes er dejlig. Meget dejlig faktisk. Han er utrolig nem at snakke med, og han lytter og forstår én. Søstrene har lært Jes at kende igennem Lasse – han og Lasse har – så vidt Maria ved – ikke kendt hinanden mere end et års tid, men de er tæt knyttet, og de hænger tit ud sammen. For et halvt års tid siden begyndte Lasse så at hive Jes med hjem til Martha og Maria, og sådan blev Jes også deres ven. Jes kan finde på – sådan helt uanmeldt – at banke på og spørge, om man giver en kop kaffe. Maria kender ingen andre, der finder på den slags nu til dags. Jes er heller ikke på Facebook – Maria tjekkede det, første gang Jes havde været på besøg, og siden har han selv fortalt hende det. Han foretrækker at tage tingene, som de kommer, siger han. Den første gang Maria så Jes, tænkte hun, at han lignede en forhutlet hippie med sine lyse dreadlocks, de slidte jeans og den vævede anorak. Ikke liiige Marias type. Men så så han hende ind i øjnene, og så fik Maria både lyst til at græde og le og sige undskyld og bryde ud i sang, selv om hun synger elendigt og ... Maria afbrydes i sine dagdrømmerier, da Lasse vifter hende med en brødkurv om næsen, og Martha spørger, om brød har en søvndyssende effekt på hende, og om det er derfor, at bollerne blev så hårde i morges? Maria rødmer og mumler noget uforståeligt ned i dugen, mens de to andre ler.

Kapitel 3: Martha – Jes

Søndagen efter Marthas fødselsdag banker det på døren. Martha går hen og lukker op, og udenfor står Jes. Martha smiler, da hun ser ham. Hun lukker ham ind og spørger, om han vil have kaffe. Maria stikker hovedet ud fra sit værelse, og da hun får øje på Jes, kommer hun hurtigt ud og omfavner ham. Martha bliver befippet og skynder sig ud i køkkenet for lave kaffe. Da hun lidt senere kommer ind i stuen igen med tre kopper, sidder Jes og Maria allerede fordybet i en samtale i sofaen. Martha sætter kopperne fra sig og skal lige til selv at sætte sig, da hun opdager, at der står en skål med cornflakesrester på spisebordet. *Maria, for fanden da!*

Hvornår lærer søsteren at rydde op efter sig? Martha sætter kurs mod spisebordet, og på vej derhen ser hun, at der også ligger aviser og tøj og flyder i Marias lænestol, og at søsteren gudhjælpemig har taget halvdelen af bøgerne på den øverste reolhylde ud – sikkert for at finde et eller andet – og så har hun ikke sat dem op igen. Martha fnyser – måske lidt højere end nødvendigt. I hvert fald får det Maria til at se op. "Er du ok, Martha?" Martha nikker og giver sig til at rydde op. Da hun endelig er færdig og igen vil til at sætte sig ned, kommer hun i tanke om kaffen, der nok er brygget færdig nu. Ud i køkkenet igen. Hælde kaffen på termokanden, tørre kaffepletter af termokanden, finde mælkekanden frem og støve den af. Jes bruger nemlig mælk i kaffen, det har Martha lagt mærke til. Hende og Maria bruger ingenting, men Martha har den mælkekande, der hører til Stelton-kaffestellet, og det er dejligt at få lejlighed til at bruge den. *Så – endelig klar! Eller skulle man finde nogle småkager også?* Ja – det er jo kun søndag én gang om ugen, og Jes vil sikkert sætte pris på at blive forkælet. Martha tror ikke, at Jes er typen, der køber småkager til sig selv. Hun finder en skål frem og fylder i den.

Så kommer Maria ud i køkkenet med en kop i hånden. "Jes er gået igen," siger hun. "Han skulle videre hen og besøge en ven, der ligger syg. Og så troede han vist, at han kom til ulejlighed, fordi du fór sådan rundt og ryddede op." Martha kan mærke, at hun bliver rød i hovedet. "Jamen, han sagde, at han gerne ville ha' kaffe," kan hun høre sig selv sige. Nu opdager Maria bakken, som søsteren har dækket så fint. "Årh, Martha", siger hun. "Du vil altid gøre det hele så perfekt – men nogle gange tror jeg altså, at du bliver for perfektionistisk." Martha bliver endnu rødere i hovedet, kan hun mærke. "FOR perfektionistisk, Maria? Én af os bliver jo nødt til at have bare en smule styr på det her hus, når den anden ikke har styr på noget som helst, men altid bare gør, hvad der passer hende." Nu er det Marias tur til at blive rød i hovedet, men inden nogen af dem når at sige mere, kan de høre hoveddøren gå, og Lasse kommer ud i køkkenet. Han er helt grå i hovedet. "Jeg har kræft," siger han.

Kapitel 4: Maria – Lasses kræft.

Maria lukker døren til sit værelse og falder om i sin rodebunke af tøj. Kræft. Lasse har kræft. Hun sidder og stirrer lidt ud i luften, mens udsagnet kværner rundt i hendes hjerne. *Lasse har kræft, Lasse har kræft, Lasse har kræft.* Han sidder ude i køkkenet nu sammen med Martha. Martha gik straks i praktisk-mode, fandt sin smartphone frem og googlede alt om lungekræft.

Nu sidder Martha og Lasse og læser sammen, og Martha har taget fri fra arbejde i morgen, så hun kan tage med op på hospitalet og høre, hvad lægerne siger. Maria opdager, at hun er holdt op med at trække vejret, og trækker det hurtigt helt ned i maven. Så bliver hun svimmel og lægger sig ned med hovedet på sin bordeauxfarvede sweater. *Lasse har kræft. Lasse skal dø. Lasse er MIN bror. Min.* Halsen strammer til. Maria skammer sig. Over at hun ikke kan være stærk ligesom Martha og blive siddende og støtte broderen. Lasse har jo helt sikkert IKKE brug for, at hun går herind og lægger sig til at tude lige nu. *Tag dig sammen, Maria,* tænker hun. *Tag dig nu sammen.* Men Lasse har kræft. *Min Lasse, MIN smukke bror, der kan alt i hele verden. Som kender mig ud og ind.* Maria mærker en hånd på sin skulder. Det er Martha. Hun sidder hos Maria og aer hende over ryggen. Martha siger ikke noget, men hun bliver siddende. Og efter et stykke tid kan Maria igen trække vejret normalt. Hun falder i søvn.

Da Maria vågner igen, er Martha og Lasse forsvundet. De er taget på hospitalet. Den første af mange ture. De næste måneder er ét langt helvede. Lasse bliver opereret og får kemo. Han ligner lort. Værre endnu, forandrer han sig. Han er ikke længere deres muntre vidunderbror, der konstant kommer med kvikke bemærkninger. Han forsvinder ind i sig selv og vil ikke snakke med hverken Martha eller Maria. Men kun med Jes. Jes besøger nemlig Lasse hver dag og sidder længe hos ham og lytter. Ham kan Lasse åbenbart betro sig til. En dag, hvor Jes kommer på besøg hjemme hos søstrene, spørger Maria ind til, hvad han snakker med Lasse om. Men Jes vil ikke sige noget, bare, at det er godt, at Lasse har både Martha og Maria. Maria hader ham for det. Hader, at hun er lukket ude. Hader, at hun ikke kan slå den forbandede kræft ihjel. Hader, at den ikke bare æder Lasse op indefra, men at den også lukker af for hendes adgang til ham. Godt, at hun stadig har Martha. Selv om det har været lidt underligt siden den dag i køkkenet, hvor Jes var på besøg. Maria tænker, at der er kommet noget usagt imellem dem. De snakker sammen om Lasse. De tager sammen op og sidder ved Lasses hospitalsseng. De snakker med lægerne, og de snakker med Lasses venner, når de ringer. De snakker med Jes hver for sig. *Men de snakker ikke om Jes,* tænker Maria. Ikke som før i tiden. Maria plejede ellers at tvinge Martha til at snakke om de mere følsomme emner, men nu tør hun ikke længere. Selv om hun tilbringer mere og mere tid i selskab med søsteren, kan hun ikke fornemme, hvad der sker inde i Martha. *Vi skal bare igennem det,* tænker Maria. *Vi skal holde fast i hinanden. Så længe vi har hinanden, kan vi klare det.*

Kapitel 5: Martha – miraklet

Martha åbner døren ind til lejligheden. Hun hanker op i bæreposerne og møver sig ind i entréen, der er fuld af sko, jakker, vanter og halstørklæder. Martha råber hej, og et kor af stemmer svarer tilbage fra stuen, hvor Lasses hospitalsseng står. Han har fået lov til at være hjemme hos Martha og Maria den sidste tid. Lægerne har meddelt, at der ikke er mere at gøre. De kan give ham smertestillende medicin og holde ham fri af de værste smerter, men det er det. Lasse har altid været populær, og nu er der konstant en 2-3 venner på besøg hos ham. Maria har sagt sit arbejde op for at kunne være hos Lasse hele tiden. Hvilket Martha også har haft lyst til at gøre, men det bliver regningerne jo ikke betalt af. *Typisk Maria*, tænker Martha, mens hun balancerer over bunken af sko. *Typisk Maria, der bare gør, som det passer hende. Uden at tænke på andre. Uden at tænke på Martha.* Martha marcherer gennem stuen og ud i køkkenet. *Som om hun ikke også har brug for tid sammen med sin lillebror.* Og nu er der snart ikke mere tid. Og Martha har brugt al sin tid med Lasse på at være cool og bevare overblikket og finde informationer om sygdommen og snakke med lægerne. Oceaner af tid er gået med at rende rundt og købe alle mulige ting og tilskud og medikamenter, som skulle være gode for Lasse. Martha har brugt timer på at stå og vaske kaffekopper op efter Lasses venner. De skide venner, som ikke fatter noget, og som roder og fylder gangen op med mudrede sko og snavser Marthas fine hvide kaffekopper til. Og som stjæler al tiden med Lasse. *Min Lasse*, tænker Martha og knalder dåsen med flåede tomater ned i køkkenbordet. Det hjælper ikke. Hun samler dåsen op og kyler den ned i køkkenvasken, så det giver et ordentligt brag. *Det var bedre!* Der bliver helt stille inde i stuen. Men kun et par øjeblikke. Så begynder de mumlende stemmer igen. Martha giver sig til at stille varer på plads, og i de næste par minutter bliver hjernen optaget af, om melet nu skal stå ved siden af havregrynene, eller om det ville være mere praktisk at stille det ind bag ved Marias pakke med cornflakes. Maria spiser jo cornflakes hver morgen. Altså melet ind bag ved cornflakesene. *Nu er der snart gået to minutter med at stille varer på plads*, tænker Martha. *To minutter mindre tilbage.*

Og pludselig er det nok. Martha går ind i stuen og stiller sig hen foran Lasses tre venner. "I skal gå nu," siger hun dæmpet og stirrer dem ind i øjnene. Hun kan se, at de bliver forskrækket over hendes blik. Hun er ligeglad. Vennerne ser forvirret fra hende til Lasse og hen til Maria. "I skal gå nu – forstår I det? I skal gå," gentager hun. De rejser sig og går. De mudrede sko i gangen forsvinder. Martha sætter sig hen ved siden af Maria, der tager hendes hånd. Så trækker Martha vejret dybt og ser på Lasse. Han er faldet i søvn. Han er blevet så lille.

Ligner på én gang en meget gammel mand og et lille barn og noget helt ubeskriveligt tredje. Tynd, fin og skrøbelig. Han trækker vejret uregelmæssigt og med besvær. Knoglerne på brystkassen står frem gennem den grå T-shirt. Ansigtstrækkene er blevet meget markeret. Håret er røget i kemoen. Han ligner en lille fugleunge, som han ligger der. Martha får lyst til at krybe op i sengen og holde ham helt tæt ind til sig. Vugge ham i armene og fortælle ham historier, ligesom da de var små, og han ikke kunne sove ... Martha hører Maria snøfte lige så stille ved siden af sig og rejser sig op. *Det går jo ikke, det her!* Hun giver sig til at samle kaffekopper sammen og åbner et vindue på klem. Det banker dæmpet på døren. Det er Jes. Han undskylder det sene tidspunkt og spørger så, om han må komme ind og se Lasse. Martha ser hen på Maria, der nikker, og så lukker hun ham ind. Martha bærer krus ud i køkkenet. Lidt efter kommer Maria ud med flere krus. Hun går hen og sætter dem i vasken, griber et viskestykke og trækker blot på skuldrene, da Martha ser spørgende på hende. "Jeg tænkte, at du måske havde brug for hjælp," siger hun. Martha siger ingenting. G nubber kruset hårdt med svampen for at få terandene af. Maria lægger sit hoved på skulderen af søsteren. Martha stopper sin gnubben og lægger sit hoved mod hendes. Tårerne triller ned over kinderne på dem begge.

De ved ikke, hvor længe de har stået der, da de hører hoveddøren gå. Martha retter sig op, snøfter, tørrer ansigtet med bagsiden af hånden. "Jeg vil godt lige være alene med ham," siger hun til Maria og går ind i stuen. Hun stiller sig hen til fodenden af sengen og ser på ham. Han sover stadig. Marthas hjerte springer et slag over. Hun kniber øjnene fast i og åbner dem igen. Så kalder hun dæmpet på Maria, der hurtigt kommer ind til hende. "Se," siger Martha og nikker mod broderen. Lasses hivende åndedræt er forsvundet. Han trækker vejret friere, og hans hud har ligesom skiftet farve. Før var den gullig – nu er den ... normal? Martha ser på Maria, der nikker og lægger armen om hende. Sådan bliver de stående, lige til det bliver lyst, og Lasse vågner.

Kapitel 6: Marthas tvivl og tro

"Kræften er væk," siger lægerne. De sidder tre mand høj i hvide kitler på den anden side af bordet. Martha ser på dem. Hun fornemmer deres forvirring. Lasses krop er blevet rask. Sådan helt af sig selv. Men lægerne har gennem de sidste uger tjekket Lasse på kryds og tværs, scannet ham, taget alle mulige slags prøver, og kræften er pist væk. Det siger de alle sammen.

Martha ser på Lasse, der sidder i stolen ved af. Han smiler. De rejser sig, giver læge 1, 2 og 3 hånden og går ud af kontoret. Lasse trækker vejret dybt og lægger armen om skulderen på Martha. "Det lettede," siger han. Martha nikker og smiler tilbage, men siger ingenting.

De går i tavshed sammen ud af hospitalet, hvor Lasse skal den ene vej, og Martha den anden. Hun giver Lasse et kram og siger, at de ses senere. Så begynder hun at gå. Sætter den ene fod foran den anden. Hun går og går og går. På et tidspunkt ser hun op og opdager, at hun er endt ude i et industrikvarter med store lagerbygninger og indhegnede parkeringspladser. *Hvordan endte hun herude?* Hun vender om og begynder at gå tilbage af den vej, hun kom. Hendes smartphone ringer. Det er Maria, der har snakket med Lasse, og som er jublende glad. "Jeg vidste det, Martha, jeg vidste det! Lige siden den nat." Martha ved ikke, hvad hun skal sige. Maria er så glad. Martha lader hånden med telefonen glide ned langs siden. "Martha?" kalder Marias stemme fra telefonen. "Martha, er du der?" Martha fører telefonen op til øret igen. "Ja, jeg er her," svarer hun. "Er du ikke glad?" spørger Maria. "Jo, jo jeg er glad," svarer Martha, "Jeg skal bare lige... ordne noget." Martha lægger på, inden Maria når at svare. Hun begynder at gå igen. Hun ved ikke, hvor længe hun går, men til sidst når hun ind til Botanisk Have, hvor hun stopper og synker sammen på en bænk. Så kommer tårerne. Hun kan mærke, at folk, der går forbi, ser på hende. Men de går videre uden at forstyrre hende.

Martha græder og græder, indtil hun mærker en hånd på sin skulder. Det er Jes. Han sætter sig ned ved siden af hende uden at sige noget. Martha tørrer øjnene med hånden og hikster og snøfter lidt, inden hun begynder at tale. "Det er bare ..." siger hun. "Jeg havde ligesom ... Lasse. Lasse var ligesom ..." Jes nikker og siger: "Du har opbygget en masse sorg over tabet, og nu ved du ikke, hvor du skal gøre af den." Martha nikker og snøfter lidt mere. Der er tavshed i et stykke tid. "Jeg er bange," siger Martha så. "For hvad?" spørger Jes. "For at det ikke er sandt. For at det hele starter forfra igen om et halvt år," siger Martha, og så fosser ordene ud af hende. Alle hendes bekymringer og al hendes tvivl skyller ud af munden på hende, og hun kan ikke stoppe det, ikke kontrollere noget. Ordene bliver ved med at komme. Til sidst kan hun høre, at hun begynder at gentage sig selv, og så stopper hun. Og bliver lidt flov. Og er pludselig meget opmærksom på, at de sidder midt i en park, der er fuld af folk. Jes siger: "Jeg kan godt forstå dig, Martha. Men når alt kommer til alt, er det kun op til dig at beslutte dig for, hvad du vil tro på. Og når du ved dét, bliver det nemmere." Så giver Jes Martha

et knus, rejser sig og går sin vej. Martha ser efter ham. Hun kan ikke føle noget. Så rejser hun sig også op og går hjem til lejligheden.

Da hun åbner døren, kommer Maria løbende. Hun ser bange ud. Maria kaster sig ind til Martha og krammer hende hårdt og længe. Martha krammer tilbage. Så fører Maria Martha ind i stuen, hvor hun parkerer hende på sofaen og lægger et tæppe over hende. Maria går ud i køkkenet og kommer tilbage med en tallerken mad, som hun sætter foran Martha. "Tag det roligt, det er takeaway," siger Maria og smiler, inden hun sætter sig over i sin lænestol. Martha spiser lidt, putter sig ned under tæppet og falder i søvn.

Kapitel 7: Maria – festforberedelser

Maria bærer tre poser varer ind i køkkenet. Hun sætter dem fra sig og strækker sig. *Det er forår! Og i aften skal de holde fest! Feste for livet og for Lasse. For Lasses liv. Og for Jes!* Maria har maven fuld af sommerfugle. Hun glæder sig til at overraske Jes. Bare han nu bliver glad! *Og er det mon lidt for meget, dét, hun har fundet på?* Nej, det er det ikke, det synes Maria i hvert fald ikke. Men hun er lidt spændt på, hvad Martha mon vil sige. Som når man taler om solen, så kommer den, så kommer Martha ind i køkkenet og begynder at hive varer op af poserne. Maria ser på hende. Martha har forandret sig, siden Lasse blev erklæret rask. Maria synes ikke, at søsteren virker rigtig glad. Det er, som om Martha ikke vil tro på, at Lasse er rigtig rask. Maria har prøvet at tale med hende om det et par gange, men Martha lukker bare i og afviser hende. Maria er efterhånden begyndt at blive lidt irriteret på søsteren over det. *Hvad er dét, hun vil ha'?* Martha afbryder hendes tankestrøm: "Du har glemt at købe basilikum – jeg skal bruge det til retten." Maria sukker, nikker og rækker ud efter håndtasken. På den igen!

Kapitel 8: Martha – festen

Martha finder endelig karkluden, som har forputtet sig under en bradepande. Hun ser på sit ur. Gæsterne kommer om fire timer. *Og fik hun egentlig sagt til Maria, at hun også skulle tage mere fløde med hjem? Og hvornår kommer Lasse med de stole?* Martha er ikke i feststemning. Hun er nervøs for, at der skal ske noget. Hvad det 'noget' er, ved hun ikke, men hun sover ikke godt om natten. Det var Lasses idé med festen, og selvfølgelig sagde Martha ja til, at de kunne holde den her hos hende og Maria. Det manglede da bare andet. Så hele dagen fiser Martha

rundt og koger, steger, braser, pudser, flytter, dækker og regerer. Aftenen kommer, og alt er på plads. Lejligheden stråler, og alle er i deres stiveste puds. Maria er smukkere end nogensinde før. Gæsterne roser maden og Martha. Men stemningen er underlig. Der hænger noget udtalt over selskabet. Martha kan mærke det. Gæsterne ser oftere på Lasse, end de plejer. Eller – ikke kun på Lasse: De starter med at se på Lasse lidt længere og grundigere end nødvendigt. Og så ser de fra ham og over på Jes. Og så tilbage på Lasse igen. Da Martha på et tidspunkt går ud i køkkenet for at fylde fadene, overhører hun en samtale mellem to af Lasses venner. "Jeg fatter det ikke," siger Rasmus, Lasses fodboldven. "Vi gik fra ham den ene aften og snakkede om, at det nok var sidste gang, vi så ham, og to dage senere sad han op i sengen og grinede og drak selv, da vi kom." "Lige præcis!" siger den anden. "Altså, hvad fanden er der sket? Det giver jo ingen mening overhovedet? Jeg har hørt, at Jes åbenbart kom og besøgte ham, efter at vi var gået. Men han vil ikke snakke om den aften. Hvad sker der for det?" "Hva'?" udbryder Rasmus. "Det har Jes sgu da ikke sagt til mig! Sig mig, tror du ...?" Martha drejer om hjørnet, hvor de står, og de tier begge. Hun smiler nervøst til dem og går forbi. De smiler tilbage. Da hun er kommet ud i køkkenet, hører hun Rasmus stille mumle: "Hold da kæft! Jeg har sgu da aldrig set hende smile før ..." Martha lukker køkkendøren til. Læner sig op ad væggen og lader sig glide ned på gulvet. Her bliver hun siddende og tvinger sig selv til at trække vejret dybt ned i maven et par gange, før hun rejser sig op, fylder flere rodfrugter på fadet og går ind i stuen igen.

Netop som hun kommer ind, slår Maria på sit glas og rejser sig. Der bliver stille, og alle retter blikket mod Maria, der småler nervøst og rømmer sig. "Ja," siger hun, "selv om vi ikke har udsendt en officiel invitation, ved I vel alle sammen godt, hvorfor vi er her: for at fejre, at vores dejlige bror Lasse stadig er hos os." "Hørt!" brøler Rasmus, løfter sit glas og råber: "SKÅL!" De fleste andre følger hans eksempel. Martha blinker til Maria og himler med øjnene. Maria blinker tilbage; Rasmus er en klaphat, der har fået lidt for meget at drikke! Maria fortsætter: "Jeg tror ikke, at nogen af os rigtig kan forstå det – måske mindst af alle dig, Lasse. Men jeg vil alligevel benytte lejligheden til at sige tak til én person, som har betydet rigtig meget for os alle tre – Lasse, Martha og mig – i de sidste måneder. Det er dig, Jes." *Hva'?! tænker Martha. Hvor kom det fra?* Det har Maria ikke sagt noget om! Martha ser søsteren smile til Jes, og så forsvinder Maria ind på sit værelse. Selskabet sidder i tavshed og venter spændt. Maria kommer tilbage med en lille pakke, som hun giver sig til at åbne. Martha bemærker ud af øjenkrogen, hvordan manden ved siden af hende strækker hals. I pakken er der en lille

æske. Maria løfter den op, så alle kan se den, før hun åbner den. I æsken ligger et Rolex-ur. Maria tager uret ud af æsken, griber fat om Jes' arm og giver ham det på. Han lader hende gøre det. Martha stirrer på Maria. *Et Rolex? Maria har jo ikke engang nået at finde et nyt job endnu.* Rasmus drejer nu også hovedet og ser på Maria. "Hold da kæft, Maria, er du rigtig klog? Var det ikke bedre at have doneret pengene til kræftforskning end til Jes her? Det ville der da vist have været mere hold i!" Maria rødmer og ser ned i gulvet. Jes siger: "Tak, Maria. Det er en virkelig smuk gave. Hvad dig angår, Rasmus, så ved du vel ret beset ikke, hvad der holder længst – kræftsygdommen eller mig." Den sidder. Rasmus er snotforvirret og aner tydeligvis ikke, hvad Jes mener med dét. Men han tier stille. Stemningen er nede på et nulpunkt. Pinlig tavshed. Alle sidder og stirrer fra Jes til Lasse til Maria. Martha rejser sig hurtigt op: "Nå, men SKÅL." Alle hoveder drejer sig nu i hendes retning. Stadig tavshed. Lasse kommer hende til undsætning og rejser sig: "Skål for mine to smukke søstre og alle jer dejlige mennesker, der er kommet her i aften." Og endelig rejser resten af flokken sig og skåler. Og sætter sig ned igen. Lasse sætter musik på, og Martha begynder at samle tallerkner ind efter hovedretten. Hun går ud i køkkenet.

Lidt efter kommer Maria derud. Martha venter ikke på, at søsteren skal begynde, men spørger straks: "Maria, hvordan har du fået råd til at købe det ur? Og hvorfor giver du ham det foran alle gæsterne? Hvorfor giver du ham det i det hele taget?" Maria tøver lidt, før hun svarer, men da svaret kommer, er det klart og tydeligt: "Fordi Jes reddede Lasse, Martha, det er jeg sikker på. Jeg ved ikke hvordan, men Jes var den eneste, Lasse ville snakke med, da han var syg, og Jes var her den aften," siger Maria. Martha gisper og bliver nødt til at sætte sig ned. Det er dét her, hun har været bange for. "Reddede Lasse?" siger hun langsomt. "Hvordan ved du, at Lasse er reddet, Maria? Hvordan ved du, at kræften ikke vender tilbage om et halvt år? Når den kan forsvinde ud af det blå, så kan den også komme tilbage – kan du ikke se det? Vi må ikke begynde at tro på, at Lasse er blevet rask, for så ..." Martha kan ikke afslutte sætningen. Hun ved ikke, hvordan hun skal forklare søsteren, at hun ikke kan holde til at miste Lasse på dén måde én gang til. Maria kommer hen og lægger armen om hende. "Martha, sådan må du ikke tænke," siger hun. "Lasse er rask, han er tilbage. VORES Lasse." Hun lægger hovedet mod Marthas skulder, men Martha ryster hende af. "Jeg kan ikke tænke anderledes, Maria. Og jeg forstår dig ikke. Den tak til Jes. Det er alt for meget tillid og ansvar at lægge over på én mand. Hvad nu, hvis han ikke kan leve op til det?" Maria ser undrende på Martha. Så retter hun sig op, men bliver ved med at se Martha direkte i øjnene, mens hun siger: "Jeg

vælger at tro på, at han godt kan leve op til det.” Martha ser forbløffet efter hende, da Maria hurtigt går ud af køkkenet.

Kapitel 9: Maria – afsked med Martha

Maria sætter den sidste flyttekasse ind i bilens bagagerum. *Pyha, den var tung! Det måtte være den med alle Marthas kogebøger.* Maria smækker bagagerummet i og bliver stående og venter på Martha. Alting har forandret sig i løbet af de sidste uger. Dagen efter festen kom Martha og sagde, at hun syntes, at det var bedst, hvis de boede lidt hver for sig. Maria havde spurgt, om det var på grund af det med Jes og festen, og så havde Martha bare stirret direkte på hende og sagt ja, og Maria vidste ikke, hvad hun skulle svare. Hun kunne se på Martha, at hun havde bestemt sig, og når først Martha havde bestemt sig for noget, så blev det sådan, det vidste Maria. Martha havde sagt, at hun havde snakket med Lasse, og at de var blevet enige om at bytte lejligheder, så Martha flyttede hen til Lasse, og Lasse overtog Marthas værelse. Nu var dagen kommet, og Martha skulle af sted. Så var der det med Jes. Efter festen forsvandt han. Ingen kunne komme i kontakt med ham. Nogen – deriblandt Rasmus – sagde, at han var taget ud at rejse. Andre sagde, at han var gået ned med en depression og havde isoleret sig på et værelse et sted uden for byen. Og så var der en helt tredje slags rygter. Om at nogen havde set Jes blive anholdt af politiet. Og at det vist havde været ret alvorligt – der havde været en masse betjente på stedet. Maria opdager, at hun står og ryster på hovedet. Hun synes ikke, at nogen af rygterne lyder som noget, Jes ville kunne finde på. Martha kommer ud af opgangen og går hen til Maria. Hun griber fat om begge Marias hænder og knuger dem, og Maria knuger tilbage. Hårdt. Så sætter Martha sig ind i bilen og kører væk. Maria vinker, til søsteren er ude af syne. Så sænker hun hånden, hvor fingeraftrykene fra Marthas hånd stadig er synlige. De havde knuget hinandens hænder så hårdt, at det næsten gjorde ondt. Men kun næsten.

Min søster M er en nutidig, fri gendigtning af en række tekster i Det Nye Testamente: Salvingen i Betania – Johannesevangeliet kap. 12 vers 1-11, Opvækkelsen af Lazarus – Johannesevangeliet kap. 11 vers 1-44 og Martha og Maria – Lukasevangeliet kap. 10 vers 38-42.